

χαράδρας και ἀπόκρημνα. Οὕτω και ὁ μοιχὸς ἄνθρωπος καταλείπει τὰ ἑαυτοῦ και ὡς ἀλλόφρων και μεθυσμένος οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει....

Και καθὼς ἡ ἔχιδνα διὰ συριγμῶν ἀναγγέλλει τὴν ἐμφάνισίν της και παρουσίαν της, οὕτω και ἡ μοιχαλὶς ἄνθρωπος νεύουσα τοὺς ὀφθαλμούς, σύρουσα τοὺς χιτῶνας και ζώνας, ἀνασύρουσα τοῦτο και ἐκεῖνο, παίζουσα τοὺς πόδας και τὰ περὶ τὴν ὀσφὺν και ἀκριβέστερον τὰ ὑπ' αὐτήν, συρίττει και προκαλεῖ, διεγείρει και ἐρεθίζει, ἐκκαλεῖ τοὺς εἰς τὰ βᾶθη τῶν οἰκιῶν των και καταστημάτων των κλπ. και οἱ ὁποῖοι τὸ κατ' ἀρχὰς δειλοί, δειλοὶ προβάλλουσιν.....

Και ἡ μὲν ἔχιδνα ἵνα ἐπιτύχη τὴν συμπλοκὴν ἐξεμεῖ τὸ δηλητήριο και ὁ μοιχὸς ἄσπρη θάλασσιος ἔγγελος, ἡ μύραινα σφίζεται και οὐδὲν κακὸν πάσχει—ἀλλ' οἱ δίποδες ἐπίγειοι ἐγγέλεις— ἂν πιστεύσωμεν τὰ ὅσα ἀκούομεν, ἀδιαφοροῦντες ὡς πρὸς τοῦτο, διὰ τὰ ἀποτελέσματα ὅσα διαδέχονται τὰς ἀπροσεξίας και παραλόγους ὁρμάς, πάσχουσι συνήθως ὅ,τι ἡ ἔχιδνα τ. ἔ. κατατρώγονται οὗτοι και ἀπογυμνοῦνται ὑπὸ τῆς μαινάδος· θανατοῦνται ὑπ' αὐτῆς και τῶν δηλητηριωδῶν θεληγῆτρων της· σήπτονται, τήκονται.....

Ἄρχμ. ΓΕΡΒ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

Εἰς κάποιον συνέδριον τοῦ Συλλόγου τῶν Κλασικῶν σπουδῶν ὁ λόρδος Μιλνερ ἐπέλεξε λαμπρὸν ἐγκώμιον τῆς Ἑλλην. φιλολογίας και ἐτόνισε τὸ μέγεθος τῆς ἐπιδράσεως ἣν αὐτὴ ἔσχεν ἐπὶ τῆς διαπλάσεως τῆς καλαισθησίας και τῆς διανοητικότητος τῶν συγχρόνων. Τὴν τέχνην του ζῆν, εἶπεν, διαπραγματεύεται ἀπὸ πασῶν τῶν ἀπόψεων ἡ Ἑλλην. φιλολογία. Ἐκθέτει τὰ προβλήματα τῆς ζωῆς και καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς λύσιν τούτων. Οὐδὲν ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει ὑπάρχει τὸ ὁποῖον νὰ μὴ ἐγνώριζον οἱ ἀρχατοὶ Ἑλληνες. Ἡ Ἑλληνικὴ φιλολογία ἀφῆκεν ἀνεξίτηλα τὰ ἴχνη της ἐπὶ τοῦ πολιτισμοῦ και τοὺς καρποὺς ταύτης δρέπει σήμερον ἡ Ἐβρώπη. Ἡ ζωὴ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἐξεδηλώθη ἐν πάσει λεπτομερείᾳ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλην. φιλολογίᾳ. Καὶ οὕτω ἐξακολουθεῖ πλέκων τὸ ἐγκώμιον τῆς ἀρχαίας Ἑλλην. παιδείας. Καὶ οἱ μὲν Ἐβρωπατοὶ οὕτως ἐμιλοῦν περὶ τῆς ἀρχαίας Ἑλλην. φιλολογίας ἀλλ' ἡμεῖς οἱ Ἑλληνες πῶς διακειμεθα ἀπέναντι ταύτης; Τὴν ἀγνοοῦμεν τελείως. Τὴν περιφρονοῦμεν, τὴν θεωροῦμεν περιττὸν ἄχθος. Ἀλλὰ και ἐν τοῖς Γυμνασίοις διδάσκειται τὴν ἄλλην και μὲ τὴν σχολαστικὴν γραμματικὴν ὥστε καθίσταται ἐπαχθὴς και μισητὴ τοῖς μαθηταῖς και ἴσως και εὐλόγως. Πόσον ὀρθότερον θὰ ἦτο ἂν ἐδιδάσκετο και ἀπὸ μεταφράσεως ἐπιτροχάδην ἵνα διεξέρχωνται ἕλην πελλήν. Ἀλλὰ ποῦ πρακτικὸν πνεῦμα!

ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

Ἡ ΘΕΟΤΗΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Εἶδομεν λοιπὸν ὅτι ὁ Χριστὸς ἀπὸ πάσης ἀνθρωπίνης ἀπόψεως ἐξεταζόμενος ἀποδεικνύεται λογικῶς, ἱστορικῶς και πειραματικῶς Θεάνθρωπος. Οὐδεὶς καλῆς πίστεως ἐρευνητῆς δύναται νὰ ἀμφιβάλλῃ περὶ τούτου. Μόνον τελείως πεπορωμένη καρδία και διεστραμμένη διάνοια εἶναι ἐπόμενον ἐκ πείσματος νὰ ἐπαγαμβάνῃ τὸ οὐ μὲ πείσεις, κἂν μὲ πείσης. Ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψει, ὡς μὴ εἰρησκόμενοι εἰς ὑγιᾶ ψυχολογικὴν κατάστασιν. Ἔχουν ἀνάγκην θεραπείας, καθαρμοῦ και ἐξυγιάνσεως τοῦ ψυχικοῦ των ὀργανισμοῦ, ἵνα ἀνανήψουν και μὴ ἀμφιβάλλουν και μὴ ἀντιλέγουν. Ὡς ὁ ἀσθενὴς νομίζει ἀνόστους ὄλας τὰς τροφὰς λόγῳ τῆς ἀσθενείας του, ὡς ὁ βαρῆκοις νομίζει ὅτι ὁμιλοῦν σιγὰ και δι' αὐτὸ δὲν ἀκούει, ὡς ὁ ὀφθαλμῶν τὰ νομίζει ὄλα θάμπὰ κλπ. οὕτω και οἱ ψυχικῶς πάσχοντες ἀδυνατοῦν νὰ ἔχουν σοφῇ ἀντίληψιν τῶν πραγμάτων λόγῳ τῆς ψυχοπαθείας των. Δυστυχῶς ὁ ἐγωϊσμός, αἱ ἁμαρτίαι, αἱ κακαὶ συναναστροφαί, τὰ ψυχοφθόρα ἀναγνώσματα, ἡ ἔλειψις θρησκευτικῆς μορφώσεως, τὸ ἐλείπειν περιβάλλον και ἡ σκέψις τοῦ τι θὰ εἴπῃ ὁ κόσμος ἐπιφέρουν τὴν τοιαύτην παθολογικὴν τῆς ψυχῆς μας κατάστασιν. Εἶναι δυνατὸν ὁ μυωπάζων νὰ βλέπῃ μακρὰν! Ὁχι βεβαίως. Διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τοῦτο πρέπει ἢ νὰ θεραπευθῇ ἡ μυωπία, ἢ νὰ ἐντοπισθῇ δι' ὀμματουαλιῶν, ὅπερ δέον γενέσθαι λίαν συντόμως, ἵνα προληθῇ ἡ τελεία τύφλωσις. Καὶ ὁ πάσχων τοὺς ψυχικοὺς ὀφθαλμοὺς ὀφείλει νὰ θεραπεύσῃ ἑαυτὸν διὰ καταλλήλων φαρμάκων. Τὰ φάρμακα ταῦτα θὰ τονώσουν τὸν ψυχικὸν ὀργανισμόν, και οὕτω θὰ δυναθῇ νὰ ἀντιληφθῇ τὴν ἀλήθειαν, ἄλλως διατρέχομεν τὸν κίνδυνον τῆς τελείας πνευματικῆς τυφλώσεως ἣτις ἀεννάως πλέον θὰ ὀρθοῦται πρὸ ἡμῶν, ὡς ἀνυπέρβλητον τεῖχος και θὰ μᾶς ἐξαναγκάζῃ νὰ παραπαίωμεν μέσα εἰς τὸ ἀπέραντον πνευματικὸν σκότος. Ὡς εἶναι ἀδύνατον νὰ παραστήσωμεν τὴν γεῦσιν ἐνὸς φαγητοῦ τὸ ὁποῖον δὲν ἐγεύθημεν, και οὐ ἡ γεῦσις εἶναι ἀπερίγραπτος, οὕτως και ἡ Θεότης τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ παρασταθῇ ἀκριβῶς εἰμὴ διὰ

τῆς ἀπ' εὐθείας δοκιμῆς. Διὰ νὰ ζήσωμεν ἐν Χριστῷ καὶ κατὰ Χριστὸν πρέπει ν' ἀφοσιωθῶμεν Αὐτῷ, ἄλλως εἶναι ἀδύνατον, ὡς ἀκριβῶς εἶναι ἀδύνατον ὁ μαθητὴς ν' ἀντιληφθῇ τὸν διδάσκαλον εἰς ὃν δὲν ἐμπιστεύεται. Μόνον λοιπὸν ἂν μελετήσωμεν Αὐτὸν καλῶς θὰ εἴμεθα εἰς θέσιν καὶ θὰ ἔχωμεν τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιφέρωμεν κρίσεις. Ἡ σημερινὴ ἀπιστία ἀτυχῶς πᾶν τὸν ἀντίον πράττει. Κρίνει, ἐπικρίνει καὶ κατακρίνει τὸν Χριστὸν χωρὶς νὰ τὸν γνωρίζῃ, χωρὶς νὰ τὸν ἔχη ἐγγίσει κἄν. Τί νὰ εἴπῃ τις διὰ τοὺς τοιοῦτους ἀντιπάλους ἐφ' ὅσον οἱ πλείστοι εἶναι τοιοῦτοι; Τί χαρακτηρισμὸς τοῖς ἀξίζει; Ἄνθρωποι οὐδ' ἀκροθιγῶς γνωρίζοντες τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν καὶ οὐδ' ἀπαξ μελετήσαντες τὸ Εὐαγγέλιον τολμοῦν νὰ κατακρίνουν ὅ,τι ἀγνοοῦν! Ἄλλ' ὑμεῖς ὦ νέοι, εἰς τὸν ψυχικὸν ὀργανισμόν τῶν ὁποίων εἰσέτι δὲν ὑπεισῆλθε τὸ μικρόβιον τῆς ἀπιστίας καὶ διαφθορᾶς περιχαρακώσατε ἑαυτοὺς διὰ τῶν ἀκαταμαχῆτων ὄπλων ἅτινα περιλαμβάνονται ἐν τῷ πονηματίῳ τούτῳ. Περιφρουρήσατε καὶ τοὺς περὶ ὑμᾶς δι' αὐτῶν, καὶ ἀμυνθῆτε κρατερῶς κατὰ τῶν ὀλετήρων σας. Βαδίζετε ἀόκνως τὴν ὁδὸν τῆς ἐγκρατείας καὶ ζώσης πίστεως, ἣτις κατ' ἀρχὰς θὰ ἦναι ὀλιγονόστος ἀλλὰ συντόμως θὰ σᾶς παρουσιάσῃ τοὺς ἀγλαοὺς καρποὺς παρασκευάζουσαι ὑμῖν τὴν εὐτυχίαν τῆς τε παρούσης καὶ τῆς μελλούσης ζωῆς ἣν εἶθε πάντες νὰ ἐπιτύχωμεν χειραγωγούμενοι ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ μας τοῦ γλυκυτάτου Θεανθρώπου. Γένοιτο.

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΜΟΡΦΩΣΑΤΕ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ

Χαρακτήρ εἶναι καὶ λέγεται ὁ μόνιμος τρόπος τοῦ νοεῖν βούλεσθαι καὶ πράττειν ἄνθρωπος ἄνευ χαρακτῆρος εἶναι κατὰ τὴν Γραφὴν δίγνομος καὶ ἀκατάστατος. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἀποκτήσωμεν χαρακτῆρα πρέπει πρωτίστως ν' ἀποκτήσωμεν ἀρχὰς φρονήματα καὶ πεποιοῦσιν ὑγιεῖς, συμφώνως πρὸς τὰς ὁποίας νὰ κανονίζωμεν τὰς σκεψεις, νὰ διαμορφώμεν τὰς ἀποφάσεις καὶ νὰ διευθύνωμεν τὰς πράξεις μας.

Ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα κατὰ τὴν Γραφήν. Ἀλλὰ ποία ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν διαμορφοῦνται οἱ χαρακτῆρες; ἡ παιδική, ἡ νεανικὴ τὸ ἀργότερον! Ἴνα μὴ εἴπωμεν ὅτι ἀπὸ βρεφικῆς ἡλικίας καὶ ἐκ τῆς κοιλίας

τῆς μητρὸς πρέπει νὰ ἀρχηται ἡ ἐργασία τῆς διαπλάσεως τοῦ χαρακτῆρος. Πράγμα σχεδὸν ἀπίστευτον ἀλλὰ γεγονός. Ἀλλοίμονον ἂν ὁ χαρακτήρ τοῦ παιδίου διαστραφῇ σχεδὸν μόνον διὰ θαυματουργίας εἶναι δυνατόν νὰ μεταβληθῇ ὁ διεστραμμένος χαρακτήρ! Ἡ ψυχὴ τοῦ παιδίου ὁμοιάζει κατὰ τοὺς σοφοὺς πρὸς ἄγραφον χάριτην tambula rasa ἐφ' οὗ ἀποτυπῶνται σὺν τῷ χρόνῳ αἱ ἐξωτερικαὶ ἐντυπώσεις καὶ ἐπιδράσεις. Ὡστε ἀπὸ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου ἐξαρτᾶται ἡ εὐτυχία τῆς ὑπολοίπου παρουσίας τε καὶ μελλούσης ζωῆς. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν χαρακτῆρα δυστυχῶς οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἀχαρακτῆριστοι, ἄνευ χαρακτῆρων! Δηλ. εἶναι ἀσθενεῖς τὴν βούλησιν καὶ δελεάζονται καὶ παρασύρονται ὅτε μὲν ὑπὸ τοῦ ἀγαθοῦ ὅτε δὲ ὑπὸ τοῦ κακοῦ. Πράττουν κατὰ τὰς ἐμπνεύσεις τῆς στιγμῆς, κατὰ τὰς ὁρμὰς τῆς καρδίας καὶ τῆς σαρκός, κατὰ τὰς παρωθήσεις τῆς ἀνάγκης, τῶν ἐνστικτῶν, τῆς μόδας, τοῦ συμφέροντος, καὶ εἶναι δυνατόν νὰ εἴπουν καὶ νὰ κάμουν τὰ πλέον παράλογα καὶ ἀδικαιολόγητα χωρὶς οὐδὲ τὴν στοιχειώδη εὐσημιον δικαιολογίαν! Οἱ ἄνευ χαρακτῆρος, οἱ ἐπιπόλαιοι οἱ ἀσταθεῖς, ὁμοιάζουν πρὸς πλοῖα φερόμενα ὑπὸ τῶν ἀνέμων τῆδε κακέῖσε ἄνευ πυξίδος καὶ πηδαλίου! Καὶ ὅπως τὸ πλοῖον δὲν εἶναι δυνατόν μὲ οὐριον ἄνεμον νὰ φθάσῃ ἀσφαλῶς εἰς εὐδιον λιμένα ἄνευ τῶν πρὸς τοῦτο μέσων οὕτω καὶ οἱ ἀκατάριστοι καὶ ἐπιπόλαιοι κατὰ τὸν χαρακτῆρα ἄνθρωποι ἀδύνατον νὰ εὐημερήσουν καὶ νὰ διέλθουν τὸ τρικυμῶδες τῆς ζωῆς ταύτης πέλαγος τὸ πλήρες ὑφάλων καὶ σκοπέλων ἄνευ ἠθικῶν καὶ σταθερῶν χαρακτῆρων! Ἡ ζωὴ ἔχει ὀρισμένους ἠθικοὺς κανόνας τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ ἀκολουθήσῃ πιστῶς πᾶς θέλων νὰ οὐριοδρομήσῃ ἐν τε τῇ παρουσίᾳ καὶ ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ. Ὁ χαρακτήρ διὰ τοῦτο λέγεται οὕτω διότι χαράσσει ὀρισμένην κατεύθυνσιν εἰς τὴν ζωὴν ἐνδὸς ἐκάστου ἀνθρώπου δηλ. ἢ πρὸς τὸ ἀγαθὸν ἢ πρὸς τὸ κακὸν ἢ πρὸς τὴν ἐπιπολαιότητα! Εἶναι ἀνάγκη λοιπὸν νὰ παύσωμεν νὰ δουλεύωμεν εἰς τὰ πάθη ἢ νὰ πιθηκίζωμεν! Ἐφ' ὅσον εἶναι καιρὸς (οἱ δὲ καιροὶ οὐ μενετοί) πρέπει νὰ σπεύσωμεν νὰ μορφώσωμεν χαρακτῆρας ἀγαπητοῖ μου νέοι καὶ τοιοῦτους οἷους ὁ Χριστὸς θέλει καὶ παραγγέλλει. Ἀλλὰ πῶς μορφοῦνται οἱ τοιοῦτοι χαρακτῆρες; Ἴδου τὸ μέγα πρόβλημα καὶ τὸ μέγα ἐρώτημα! Ἀλλὰ περὶ τούτου εἰς τὸ ἐπόμενον.